

Levanger kommune
Enhet Kommunalteknikk

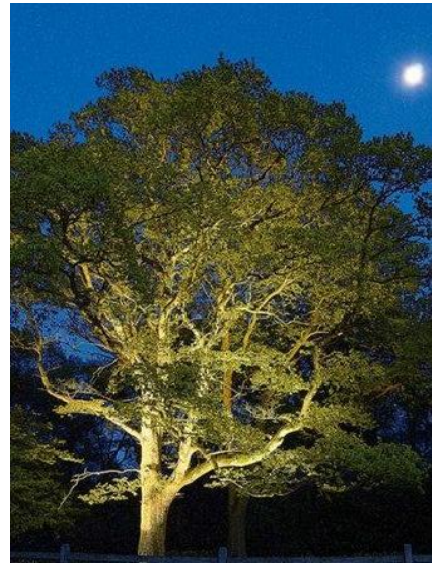
Miljøtiltak

Innenfor rammene for de avsatte investeringsmidlene til Miljøtiltak, gågate/miljøgate/park

A Benker

B Lyssetting Park-aksen

Øyvind Nybakken
Enhetsleder

Kommunalteknikk
LEVANGER KOMMUNE
E-post: ony@levanger.kommune.no
<http://www.levanger.kommune.no/>
Mob: 951 33502 Tlf: 7405 2839
Telefaks: 7405 2840

I samhandling med;

- Anne Kari Haugdal, Folkehelseloven/samhandlingskoordinator
- Anette Bartnes Dalheim, idrettskonsulent/SLT-koordinator (SLT = samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak)

A: Utsetting av benker i sentrum og boligområder

Et av formålene i samhandlingsreformen er at vi skal bli bedre på kommunal samhandling, slik at vi kan fremme befolkningens helse og forebygge at helseproblemer oppstår. Tjenestene skal ha større innsats på å begrense og forebygge sykdom. Omsorgstjenestene er noe mer enn helsetjenester og behandling, den skal også bidra til å sikre at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre, jf Helse og omsorgstjenesteloven § 1-1 3.ledd. Dette involverer mer enn mobilisering av faglig-profesjonelle kunnskaper og virksomheter. Omsorgstjenestene skal også uttrykke et solidarisk nærsamfunns vilje til å ta vare på og inkludere dem som har særlige behov.

Folkehelselovens formål er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykiske og somatisk sykdom, skade eller lidelse (jf Lov om folkehelse §1).

St.meld.47 Samhandlingsreformen kap 6.9.2 har fokus på at Folkehelsearbeid er samfunnets samlede innsats for å påvirke det som fremmer og vedlikeholder befolkningens helse, og innsats for å beskytte mot eller redusere faktorer som medfører helserisiko. Hovedstrategien er å påvirke forutsetningene for levekår og helse. Påvirkningsfaktorene er mange og befinner seg i flere samfunnssektorer på alle forvaltningsnivåer og ikke minst i kommunene der folk bor og lever sine liv. Samfunns- og arealplanlegging er et viktig virkemiddel i folkehelsearbeidet. Den samfunnsrettede innsatsen er nødvendig for å opprettholde helse, livskvalitet og funksjonsevne i befolkningen som helhet – og mer rettferdig fordeling av helse. Denne innsatsen er viktig for å demme opp for uhelse og sykdomsutvikling, og for etterspørselen etter helsetjenester.

Et lite men dog viktig og forebyggende tiltak er å sette ut benker i større skala i sentrum og i boligområder. Her kan alle sette seg ned, hvile, for så å rusle videre på sin tur i lokalmiljøet. Den viktigste målgruppen for et slikt tiltak er eldre, som med litt hvile på benken vil tørre å gå litt lengre. Dette kan bidra til å føle at en mestrer, gir økt trivsel, tar oftere i bruk nærmiljøet og man bidrar og får mye sosialt.

Benkene bør være robuste og vedlikeholdsfrie, plasseres langsetter gangveier, stier, fortau og lokale boligveier. Det er noen benker plassert i bykjernen, men det er behov for en mer systematisk utplassering i større skala.

Rådmannen foreslår følgende prioritering på utplassering;

- 1 Sentrum; Sykehuset Levanger – Sentrum/Sykehuset Levanger – Moan(etter innspill fra Eldres Råd), samt området rundt bo- og aktivitetssenteret (ca 20 benker høst/vinter 2012)
- 2 Området rundt Breidablikk samt i fortau langsetter Gjemblevegen fra sentrum til Breidablikk (ca 10 benker 2013)
- 3 Utsetting i boligområdene på Nesset, Bruborg, Skogn, Åsen - (ca 10-20 benker i hvert område 2013 – 2014..), prioritering ut fra Eldres behov basert på tilbakemelding fra lag-/ Vel-foreninger.

Det vil bli utarbeidet en planskisse hvor benkene kan plasseres. Plasseringen må ikke komme i konflikt med framkommelighet på vei/gangvei, bl.a. brøyting/strøing.

Det tenkes brukt samme type benker som nå er satt ut foran Trønderhallen, se bilde.

Samlet budsjetttramme for 2012 og 2013 anslås til ca. kr 4-500.000.

NOU 2011:11 Innovasjon i omsorg beskriver «Den andre samhandlingsreformen». Den handler om å mobilisere ressurser og setter samspillet med familien, det sosiale nettverket og lokalsamfunnet i sentrum for oppmerksomheten.

Medborgerskap innebærer mer enn forbruk av offentlige ytelser. Samfunnets fellesskapsløsninger forutsetter at folk også tar ansvar for oppbygging og utforming av tjenestetilbudet og har en rolle både som produsenter og konsumenter. Omsorg skal være en selvfølgelig del av et levende og pulserende samfunn og prege mellommenneskelige relasjoner i familie og lokalsamfunn, organisasjoner og institusjoner og i uformelle sammenhenger der mennesker møtes, arbeider sammen og bor sammen.

I denne rammen kan vi tenke oss at vi utfordrer frivilligheten og velforeningene til å ta et ansvar for benkene for eksempel rydding av søppel rundt benkene, vask av benkene.

B: Lyssetting av Park-aksen i sentrum(opprusting)

Deler av park-aksen, spesielt Sejersteds Park og Torgets parkdel (utenfor rådhuset) har en dårlig lyssetting i dag; det kan føles utrygt å gå gjennom parken etter mørkets frembrudd på grunn av manglende lys, og mange trær har vokst slik at trær og løvverk hindrer at lyset spres godt.

Levanger kommune har en egen SLT-koordineringsgruppe, med fokus på rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak. SLT er en samordningsmodell for lokale, forebyggende tiltak mot rus og kriminalitet. SLT sikrer at de ressursene som allerede finnes hos politi, kommune og andre lokale virksomheter, blir mer samkjørt og målrettet(KRÅD 2011).

Rådmannen ønsker å fremme tiltak som bidrar til et tryggere nærmiljø i sentrum, samtidig som opphold i parken gir økt trivsel og opplevelse for den enkelte. Parkens «identitet» vil også komme bedre fram med rett lys og lyssetting.

Plan- og bygningsloven fikk fra 1. juli 2009 for første gang kriminalitetsforebygging som et selvstendig hensyn (§ 3–1 bokstav f). Loven tydeliggjør kommunens oppgave som samfunnsutvikler. Den skal fremme befolkningens helse og motvirke sosiale helseforskjeller, samt bidra til å forebygge kriminalitet.

Kriminalitet er tett knyttet til steder og fysiske omgivelser. Lovbrytere velger som regel åsted ut fra bestemte kriterier, og ikke minst kan fysiske forhold være med å medvirke til opplevelse av utrygghet. Bevisst bruk av utendørsbelysning kan gjøre uterom og møteplasser mer attraktive og bygge opp under det sosiale livet etter mørkets frembrudd. Ved valg av riktig belysning kan derfor utendørsbelysning brukes til å skape økt trygghet. Det er likevel ikke nok å sette opp lys ukritisk.

Viktige elementer som skaper trygghet er:

- Lamper og type lys som gir god spredning og jevn belysning.
- Lampene bør belyse mer enn selve veien og ikke virke blendende.
- Plassering av lys over hodehøyde

Sjøparken

Status

Området har god belysning av nyere dato(2009).

Beskrivelse av belysningsanlegget(tiltak):

Ingen vesentlige tiltak, bortsett fra reparasjon av defekt opplys under tre samt lyssetting av ny skulptur(hest + slede), som etter plan fra Levanger Vel skal settes opp før Marsimartnan 2013

Sejersteds Park

Status

Eksisterende armaturer sprer lyset svært dårlig. Det kan føles utrygt å gå gjennom parken etter mørkets frembrudd. Det er dårlig med innsyn fra gatene rundt, og løvverket hindrer at lyset spres godt.

Hensikt med belysningen

Parkens stisystem og midtpunkt belyses godt og med god ledeeffekt. Lave pullertarmaturer benyttes. Parken er fredet og tiltak for å eventuelt effektbelyse fontene og skulptur må gjøres i samsvar med parkens status som fredet park. De flotte trærne langs kantene av parken kan med fordel belyses for å få mer oversiktlige kantsoner

Beskrivelse av belysningsanlegget(tiltak):

Pullertarmaturer som belyser stiene inn mot midten. Effektbelysning(opplys) av trærne langs kanten av parken.

Torget's parkeringsplass

Området har god belysning i dag. Paviljongen er et viktig element og bør styrkes som blikkfang på kveldstid. Dette kan gjøres som effektbelysning. De ærverdige kastanjetrærne på hver side kan også få effektbelysning.

Beskrivelse av belysningsanlegget(tiltak):

Effektbelysning av paviljong og reparasjon/erstatte opplys under kastanjetrærne.

Torget's parkdel

Status

Her er det svært dårlig lys, området oppleves som utrygt på kveldstid.

Hensikt med belysningen

For å styrke gjennomgang som funksjon belyses stiene gjennom parken med pullertarmaturer. I tillegg understrekes vegetasjonens romvirkning med effektbelysning.

Beskrivelse av belysningsanlegget(tiltak):

De eksisterende mastene ved Rådhuset erstattes med nye og plasseres langs parkkant. Master i parken skiftes til standard gatelykt fra Siemens. Trærne langs rådhusveggen vurderes fjernet. Det anbefales ikke å lyssette rådhusets fasade. De flotte trekronene i parken effektbelyses.

Pullertarmaturer for belysning av stisystem.

Multiconsult AS 2012

Det vil også bli lagt opp til to nye steder/uttak for lyd(monitorer/høytalere). «Frisering» av trær, grener etc vil bli gjort, det er viktig med fri sikt (og belysning) over hodehøyde. Det vil også bli satt opp nye lyspunkt i området Biblioteket – stasjonsbygningen.

Samlet budsjettamme for tiltaket (gjennomføring 2012-2013) anslås til ca. kr 7-800.000 inkl. mva. Tiltaket er nå ute på anbud (pr dato ingen eksakt kostnadsramme).

Rådmannen foreslår følgende framdrift:

- 1 Graving av kabelgrøfter og nedsetting av fundament for lysmaster; nov/des 2012 (før frost)
- 2 Bestilling av master, lysarmaturer etc; nov 2012 (med bakgrunn i beste tilbud/valgt leverandør)
- 3 Montering av master, lysarmaturer samt lyssetting; des 2012/jan 2013 (avhengig av leveringstid)